

NORRMALMS STADSDELSNÄMND

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 1.2.1.-26/2010
SID 1 (53)

2010-01-22

Handläggare:
Ulrika Klemets
Monica Fredriksson

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

MBL-UPPLAGA

Årsredovisning 2009 Norrmalm

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Årsredovisningen godkänns
2. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering av 0,3 mnkr för investeringar i parker och grönområden.
3. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering av 0,2 mnkr för förberedelse av ny vårdform inom socialpsykiatri.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Årsredovisningen har utarbetats inom ekonomiavdelningen i samråd med stadsdelsförvaltningens övriga avdelningar. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 1 feb 2010.

Bakgrund

Nämnderna ska årligen upprätta en årsredovisning till vilken nämndernas bokslut bifogas. Årsredovisningen är en redovisning av hur stadsdelsnämnden har bidragit till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktnings- och verksamhetsmål samt en analys av utfallet. Nämndernas årsredovisningar utgör underlag för stadens samlade årsredovisning.

Förvaltningens förslag

I det följande redovisas förvaltnings förslag till årsredovisning 2009 för Norrmalm.

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden har under 2009 i mycket hög grad bidragit till kommunfullmäktiges tre inriktningsmål; Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök, Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras och Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Nämnden uppfyller alla tillhörande mål som kommunfullmäktige fastställt för respektive verksamhetsområde, med undantag för verksamhetsmålet "Jobb istället för bidrag" som endast uppfylls delvis. Därutöver har nämnden formulerat 27 egna mål, av vilka 23 har uppfyllts helt under året. Två av nämndmålen har uppfyllts delvis och två har inte uppfyllts.

Efter två år med underskott redovisas under 2009 ett ekonomiskt överskott om 3,1 mnkr, eller 0,36 % av omsättningen, att jämföra med 2008 då nämnden redovisade ett underskott om 9,7 mnkr. Resultatet avser utfall efter enheternas avsättningar till resultatfonder. Vändningen är i huvudsak ett resultat av en strikt ekonomistyrning, inklusive effektiviseringar av administration och lokaler. Nämndens budgetutfall per verksamhet redovisas under kommunfullmäktiges tredje inriktningsmål, *Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.*

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till stadens inriktningsmål. Genom upphandling och konkurrensutsättning av de kommunala verksamheterna på Norrmalm har fler aktörer getts möjlighet att bedriva verksamhet i stadsdelen. En hållbar utveckling av stadsmiljön har främjats genom samverkan med berörda förvaltningar och fokus på bl.a. Norra Stationsområdet. Av de tillhörande målen för verksamhetsområdet uppfylls alla utom målet jobb istället för bidrag, som endast uppfylls delvis. Den pågående lågkonjunkturen har medfört att de som sedan tidigare är beroende av försörjningsstöd har ännu svårare att bli självförsörjande igen. Under året har en samverkansöverenskommelse förberetts mellan norra innerstadens stadsdelar, Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstingets psykiatri, för att träda i kraft 2010. Som ett komplement till Jobbtorg Stockholms verksamhet har försörjningsstödsenheten drivit ett projekt som syftar till att hitta lämpliga praktikplatser. Vidare har enheten under året utvecklat verksamheten genom att fokusera på att hitta bra och billiga boenden, företrädesvis till barnfamiljer.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Genom upphandling och konkurrensutsättning av kommunala verksamheter har fler aktörer getts möjlighet att bedriva verksamhet för Norrmalmsborna.

Årsmålet för indikatorn andel upphandlad verksamhet i konkurrens har uppnåtts. Öppna förskolan och parklekarna i Vasaparken och Observatorielunden drivs sedan april i år på entreprenad. I november övergick även Riddargårdens vård- och omsorgsboende till entreprenaddrift. Under hösten påbörjades upphandling av hemtjänstinsatser och av larmutryckning natttid. Därutöver har förvaltningen under året planerat verksamhetsupphandlingen av Café Katarina, Sabbatsbergs dagliga verksamhet, Miljö och Service samt Norrmalms gruppboende och Neuropsykiatriska stödteamet, så att dessa ska kunna övergå i annan driftsform under första halvåret 2010. Förfrågningsunderlaget antogs av nämnden i oktober och utvärderingen av anbud påbörjades i december. Vidare har den socialpsykiatriska utförar-

verksamheten under året förberetts för övergång i annan driftsform hösten 2010.

Under året gjordes försök till en upphandling av budget- och skuldrådgivningen tillsammans med Kungsholmen, Östermalm och Södermalm. Upphandlingen avbröts dock då endast två anbud inkom och inget av dessa uppfyllde kvalifikationskraven. Verksamheten finns tills vidare kvar i egen regi på Norrmalm och Södermalm har från 2010 anslutit sig till norra innerstans samarbete.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	39,98 %	39 %	30 %	2009

NÄMNDMÅL:

Fler aktörer ska få möjlighet att bedriva verksamhet för Norrmalmsborna

● Uppfylls helt

Genom upphandling och konkurrensutsättning av kommunala verksamheter har fler aktörer under året getts möjlighet att bedriva verksamhet för Norrmalmsborna. Förvaltningen är representerad med en adjungerad medlem i styrelsen för företagargruppen Norra Station.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

◆ Uppfylls delvis

Stadsdelsnämnden har under året delvis lyckats uppfylla målet om jobb istället för bidrag. Den pågående lågkonjunkturen har minskat möjligheten för personer med försörjningsstöd att få ett arbete. Även personer som tills helt nyligen har haft ett arbete och förlorat det har haft svårigheter att komma tillbaka på arbetsmarknaden och har därför sökt försörjningsstöd. De som står längre bort från ett arbete har ännu svårare att bli självförsörjande igen.

Samarbetet mellan försörjningsstödsenheten och Jobbtorg Stockholm har fungerat väl och kommer att vidareutvecklas under 2010. Jobbtorget insatser har kompletterats av försörjningsstödsenhetens projekt med att hitta lämpliga praktikplatser. Vidare har enheten arbetat med att stödja barnfamiljer som saknar eller riskerar att bli utan bostad, genom att erbjuda lämpligare och billigare boenden än t.ex. hotell.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen ●	0,4 %	1 %	3,5 %	Årsredovisning 2009
Kommentar: Antal vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd har varit 225 personer i snitt per månad under året.				
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna bidragstagare ◆	52,1 %	50 %	62 %	Årsredovisning 2009
Kommentar: Andel personer med långvarigt ekonomiskt bistånd har ökat i större omfattning än antalet vuxna bidragstagare. Inriktningen är och har varit att hitta lämpliga åtgärder. När arbetsmarknaden är försämrad har denna grupp större svårigheter än tidigare att komma ut till egen försörjning, trots insatser. Resultatet för Normalm ligger dock väsentligt under stadens årsmål. (Vecka 4 erhåller förvaltningen statistik från USK vilket innebär att procentsatsen kan komma att justeras något.)				
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder) ●	30 st	30 st	1 400 st	Årsredovisning 2009
Kommentar: Normalm erbjöd 20 platser till Jobbtorg Rosenlundsgatan, och hade ytterligare 10 platser i beredskap. Eftersom praktikplatser, företrädesvis inom vården och förskolan, inte efterfrågats i tänkt utsträckning så har inte alla tillhandahållna praktikplatser utnyttjats.				
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd ●	0,7 %	1 %	6,0 %	Årsredovisning 2009
Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun ●	83 %	50 %	50 %	Årsredovisning 2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Flyktinghandläggning har utförts av Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Gemensamt med Jobbtorg Stockholm och försäkringskassan ta fram metoder för bedömning av arbetsförmåga hos individen	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Personer som har remitterats till jobbtorget har utretts där. Vid oklarheter har alla berörda parter samverkat, Jobbtorg, Försäkringskassa och Försörjningsstödsenheten. Ärenden som inte remitterats till jobbtorget, med anledning av att personen inte i önskvärd utsträckning har stått till arbetsmarknadens förfogande, har utretts genom utredningssystemet DUR inom projektet Vegarire. En samverkansöverenskommelse har arbetats fram mellan norra innerstadens stadsdelar, jobbtorget, AF, FK och landstingets psykiatri och ska färdigställas i början av 2010.

Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Försörjningsstödsenheten har utvecklat verksamheten bl a genom att några socialsekreterare har specialuppdrag med fokus på att hitta bra och billiga boenden, i första hand till barnfamiljer. Detta har avlastat övriga socialsekreterare och frigjort tid för motivationsarbete tillsammans med den enskilde för att hitta individuella lösningar som kan ha inverkat på bidragstidens längd.

Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Arbetet med FUT (felaktiga utbetalningar) har förbättrats under året och nu finns väl fungerande rutiner för arbetet. Detta har inneburit att ca 800 tkr i felaktiga utbetalningar har upptäckts. Det kan bland annat handla om att klienten uppger att man är ensamstående, fast man bor i en familj. Summan avser de tre stadsdelarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm gemensamt.

NÄMNDMÅL:

Alla flyktingar ska vara självförsörjande efter introduktion

- Uppfylls helt

Samtliga flyktingar har innan introduktionstidens slut flyttat till annan kommun/stadsdel.

NÄMNDMÅL:**Antal hushåll beroende av försörjningsstöd ska minska**

Uppfylls inte

Antalet hushåll beroende av försörjningsstöd är oförändrat. Antalet hushåll var i snitt per månad 219 att jämföra med 2008 då det också var 219. Antalet personer som utförsäkrats från A-kassan och Försäkringskassan har ökat. Kostnaderna för Tak-överhuvudet-garantin (TÖG) har också ökat. Försörjningsstödsenheten har arbetat aktivt för att stödja personer som idag saknar egen bostad och personer som riskerar att bli utan bostad, specifikt barnfamiljer, genom att erbjuda lämpligare och billigare boenden än t.ex. hotell. Enheten har också arbetat aktivt med att förhindra felaktiga utbetalningar och kräva återbetalning.

NÄMNDMÅL:**Bidragstiden för försörjningsstöd ska förkortas**

Uppfylls inte

Målet uppfylls inte. Bidragstiden har blivit längre än förväntat, vilket bl.a. kan hänföras till lågkonjunkturen, en större restriktivitet hos Försäkringskassan och otillräcklig kapacitet hos Jobbtorget, samt att enskilda ärenden har tenderat att vara mer komplicerade. Genomsnittlig bidragstid för 2009 är 6,3 månader vilket är en ökning i jämförelse med 2008 då bidragstiden var 5,5 månader

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Skapa praktikplatsbank	2009-10-01	2009-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till uppfyllelsen av inriktningsmålet, bl.a. genom att arbeta för en hållbar utveckling av stadsmiljön. Detta görs genom att i ett tidigt skede i planeringen och i samverkan med berörda förvaltningar se till att behovet av förskolor, äldreboenden, specialbostäder, parker och grönområden tillgodoses. Förvaltningen har under året särskilt fokuserat på planeringen kring utvecklingsområdet Norra Station, Västra City, Odenplan, Citybanan, Sabbatsbergsområdet samt Bellevueparken och Norra Länken. Vidare har förskolornas arbete med s.k. Grön Flagg-certifiering utöats och arbetet med utsortering av matavfall på förskolor har fortsatt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter ■ som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	10 %	20 %	20 %	2009
Kommentar: Många av stadsdelens förskolor är belägna i flerfamiljshus, där utsortering av matavfall ofta inte medges p.g.a. gemensam sopsortering med bostäderna i fastigheten.				
Andel av stadens fordon ● som använder dubbade däck (alla nämnder)	33 %	35 %	50 %	2009
Andel av stadens verksamheter som ● sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder)	100 %	100 %	100 %	2009
Andel av verksamheter som har ett systematiskt ● arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder)	100 %	100 %	100 %	2009
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade ◆ etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder)	72 %	85 %	85 %	Årsredovisning 2009
Andel inköpta ekologiska livsmedel i ● staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	21 %	15 %	öka	Årsredovisning 2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon ● exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder)	100 %	100 %	90 %	Årsredovisning 2009
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier ● och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	100 %	100%	2009
● Elförbrukning (alla nämnder)	3 039 811 kWh	5 200 000 kWh	minska	2009

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens verksamheter ska bidra till en hållbar livsmiljö

- Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden har bidragit till en hållbar livsmiljö genom att i sina egna verksamheter leasa miljöbilar, tanka förnyelsebara drivmedel, öka andelen ekologiska livsmedel, ställa miljökrav vid inköp och upphandling, minska elanvändningen och förbrukningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall samt verka för god ventilation och inomhusmiljö.

Under året har tre miljöutbildningar genomförts för miljöombud. Förskolornas arbete med Grön Flagg-certifiering och arbetet med utsortering av matavfall på förskolor har utökats.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Arbetet med Grön Flagg-certifiering av förskolor fortsätter.	2009-01-01	2010-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☐ Förskolornas kökspersonal erbjuds utbildning för ökad användning av ekologiska livsmedel.	2009-01-01	2010-12-31	
☐ Förvaltningens miljöombud erbjuds miljöutbildning.	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Förvaltningens riktlinjer för fordon och resor i tjänsten uppdateras och kommuniceras på nytt.	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse
Kommentar: Arbetet är inte klart men kommer att slutföras under våren 2010.			
☒ Riktade insatser genomförs för att öka andelen ekologiska livsmedel vid kostenheten.	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Utsortering av matavfall införs i verksamheter där förutsättningar finns.	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Åtgärder genomförs för att öka andelen förnyelsebart bränsle.	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsmiljön ska värnas och utvecklas på ett hållbart sätt

- Uppfylles helt

Förvaltningen har deltagit på samråd för att öka medborgardialogen och samverka med ansvariga förvaltningar i stadsmiljöfrågor. En viktig del i arbetet har varit att i ett tidigt skede i planeringen bevaka att behovet av förskolor, äldreboenden, specialbostäder, parker och grönområden tillgodosetts. Arbetet med tillgänglighetsanpassning av den yttre miljön i både nya och gamla bostadsområden sker tillsammans med trafikkontoret.

Förvaltningen har samverkat med berörda förvaltningar, medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet. Arbetet har särskilt följts för planeringen kring utvecklingsområdet Norra Station, Västra City, Odenplan och den kommande Citybanan, Sabbatsbergsområdet samt Bellevueparken tillsammans med Norra länken.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden har i hög grad bidragit till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, bl.a. genom att öka kulturutbudet inom stadsdelsnämndens verksamheter.

Stadsdelens vård- och omsorgsboenden har under året erbjudit de boende underhållning i form av artistuppträdanden, teater, dans, sång och musikcirkel. För äldre i ordinärt boende har den stadsövergripande dagverksamheten Vasaträffen erbjudit uppträdande och aktiviteter. Personer med funktionsnedsättning, som bor i gruppboenden i stadsdelen, har säkrats deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter genom individuellt utformade planer. Norrmalms dagliga verksamhet har en kväll i veckan erbjudit boende i hela staden gemenskap och social samvaro i form av ett kvällskafé.

I september anordnade stadsdelsförvaltningen en konferens tillsammans med kulturförvaltningen, stadsbiblioteket samt barn- och ungdomsverksamheter på Norrmalm, för att utveckla kulturutbudet i stadsdelen. Utgångspunkten var stadens nya kulturplan; "Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga". Under året har förvaltningen genomfört en uppskattad satsning i samarbete med Teater Accent och Unga Dramaten, för ungdomar som gör egen musik. Totalt ca 40 band har uppträtt vid tio olika tillfällen, med 100-150 besökare per tillfälle. Satsningen fortsätter med nya speltillfällen under våren 2010.

Utveckling av parker och grönområden har skett genom att förbättra lekplatser, utveckla ytor för spontanidrott, skapa mer blomsterprakt och fler mötesplatser i parkerna.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	1 200 st	600 st	tas fram av nämnden	2009
KF:s aktiviteter		Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur		2009-01-01	2010-12-31	
■ Bidragsgivningen ska säkerställa likabehandling		2009-01-01	2009-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: Nämnden lämnar verksamhetsbidrag och projektbidrag för kultur- och föreningsverksamhet som riktar sig till äldre och personer med funktionsnedsättning. Nämnden har fastställt riktlinjer för bidragsgivningen, bl.a. i syfte att säkerställa likabehandling.			
<ul style="list-style-type: none"> Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka 	2009-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer. 	2009-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad 	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Kulturutbudet ska öka för barn, ungdomar, vuxna och äldre inom stadsdelsnämndens verksamheter

- Uppfylls helt

Uppfyllelsen av nämndmålet redovisas till stor del under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, 1.6. Därutöver har förvaltningen bl.a. genomfört en välbesökt familjedag i Vasaparken på nationaldagen, då kulturaktiviteter erbjöds av lokala teatrar, musiker och författare. En liknande familjedag kommer att genomföras 6 juni 2010.

Under skollov och fritid har ett hundratal ungdomar deltagit i bl.a. skrivarkurser och teatersport och en teaterföreställning om kränkningar mellan ungdomar har spelats på högstadieskolorna och fritidsgården.

På förskolans dag den 20 maj genomfördes en stor utställning nedanför Observatorielunden där alla förskolor presenterade utvalda delar av det barnen skapat under året. Förskolorna på Norrmalm besöker regelbundet stadsbiblioteket och i samarbete med biblioteket erbjöds förskolebarn på Norrmalm att delta i orkesterpop under våren. De äldre barnen i förskolan (4-5 år) får göra teaterbesök ca 1-2 gånger per år.

NÄMNDMÅL:

Parkerna ska användas för lek, spel och vila

- Uppfylls helt

Parkernas kulturhistoriska värden har bevarats och förstärkts samtidigt som parkerna utvecklats för fler funktioner. Utveckling av parker och grönområden har skett genom att förbättra lekplatser, utveckla ytor för spontanidrott, skapa

mer blomsterprakt och fler mötesplatser i parkerna. Planeringen har skett i samråd med medborgarna genom enkäter och parksamråd. Till exempel har upprustningen av Hälsingehöjden med bl.a. omfattande omDispositionering och förnyelse av lekfunktioner och ytor för spontanidrott medfört att aktiviteterna fungerar bättre sida vid sida och att parkytorna är mer mångsidigt användbara och hållbara.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden har i hög grad bidragit till uppfyllelsen av målet för verksamhetsområdet, bl.a. genom att hålla parker och grönområden välskötta och attraktiva för invånare och besökare. Under året har renhållningen i parkerna förbättrats genom fler och större sopkärl samt extra städinsatser i samband med skolavslutningar och nationaldagsfirande.

Under hösten inleddes ökade satsningar på stadsdelsförvaltningens brottsförebyggande råd, vilket kommer att visa sig i konkreta handlingsplaner inriktade dels på ungdomar, dels på trygghet 2010. Under året har rådet genomfört två trygghetsvandringar, varav en tillsammans med skolungdomar. Säkerhetsarbetet på arbetsplatserna har vidareutvecklats. Inom förskolorna görs regelbundna barnsäkerhetsronder. Samarbetet mellan socialtjänst, fritid, förskola, grundskola, polis och föräldrar har stärkts under året.

Samarbetet med Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar har intensifierats i syfte att tillsammans utveckla arbetet med våld i nära relationer. Under året har en föreläsning om hedersrelaterat våld anordnats, i vilken socialsekreterare från de tre stadsdelarna deltog. Vidare har samarbetet resulterat i en beviljad ansökan om medel från länsstyrelsen, för att anställa en kvinnofridssamordnare under 2010.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra ● informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper.	2009-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:**Den upplevda tryggheten bland invånarna och medarbetarna ska öka.**

● Uppfylls helt

Trygghetsvandringar arrangeras av stadsdelsförvaltningens brottsförebyggande råd. Brister som faller inom stadsdelsnämndens ansvarområde dokumenteras, åtgärdas och följs upp. Under året har två trygghetsvandringar genomförts, varav en på Sergels torg med verksamhetsansvariga och en i Birkastan, Vasaparken och Observatorielunden tillsammans med skolungdomar.

Som ett led i att ha trygga och säkra arbetsplatser har säkerhetsarbetet under året vidareutvecklats. Enheterna har gjort riskinventeringar, vars resultat följs upp och eventuella åtgärder genomförs. Inom förskolorna sker barnsäkerhetsronder. Sammanställning av tillbud, arbetsskador, egendomsskador och barntillbud som har skett under föregående år har gjorts.

NÄMNDMÅL:**Parker och grönområden ska vara välskötta och attraktiva för invånare och besökare**

● Uppfylls helt

Renhållningen i parkerna har förbättrats genom fler och större sopkärl samt extra städinsatser i samband med skolavslutningar och nationaldagsfirande. Skötselplaner utvecklas successivt för stadsdelsområdets parker. Fördelning av medel för parkinvesteringar framgår under avsnitt "Investeringar". Under året har t.ex. Monica Zetterlunds park rustats upp och återskapats till en grönskande och rofylld oas. Målet för upprustningen var bl.a. att öka trygghet och tillgänglighet.

NÄMNDMÅL:**Samarbetet med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska öka för att bredda utbudet av fritidsaktiviteter**

● Uppfylls helt

Äldreomsorgen har under året knutit nya och fördjupat befintliga kontakter med föreningar och organisationer som riktar sig till äldre. Kurser i mobiltelefoni riktade till äldre har genomförts i en pensionärsorganisations regi. För personer boende i det ordinära boendet och som har hemtjänstinsatser anordnas bussturer två gånger i veckan till Väderkvarens restaurang. Målet med bussturerna är att erbjuda personer som är isolerade i sina hem gemenskap och möjlighet att äta lagad mat tillsammans med andra.

Ett samarbete har upprättats med föreningen Äldrekontakt, som två gånger per termin anordnar utflykter för personer boende i stadsdelen. Föreningens medlemmar bjuder in de äldre till kaffe och samvaro under några timmar.

Under 2009 har stadsdelsförvaltningen erbjudit fritidsaktiviteter för ungdomar på Norrmalm i samarbete med Birkagårdens ungdomscafé, Teater Accent och stadsbiblioteket.

NÄMNDMÅL:**Samarbetet mellan socialtjänst, fritid, förskola, grundskola, polis och föräldrar ska stärkas**

● Uppfylls helt

Inom stadsdelsförvaltningen har familjeenheten samverkat med vuxnenheten för att kunna göra kvalificerade bedömningar av unga vuxnas missbruk och för att fånga upp föräldrar som har missbruksproblem. Vuxnenheten har nära samarbete och är samlokaliserad med landstingets beroendemottagning.

Förvaltningen har arbetat enligt den överenskommelse som finns mellan socialtjänst, fritid, grundskola och förskola med ett antal åtaganden kring samverkan. Inom ramen för denna överenskommelse finns arbetsgrupper som utvecklar samverkan för t.ex. rutiner för anmälan till socialtjänsten och övergången mellan förskola och skola. Ett fortsatt utvecklingsområde är att förankra innehållet i överenskommelsen hos alla medarbetare i de olika verksamheterna. Cheferna inom verksamhetsområdena har träffats två halvdagar under året för att följa upp och vidareutveckla samverkan mellan verksamheterna.

NÄMNDMÅL:

Våld i nära relationer ska uppmärksammas i högre utsträckning och adekvat stöd ska ges

● Uppfylls helt

Under året har samarbetet intensifierats med Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar för att tillsammans utveckla arbetet med våld i nära relationer. Medel har sökts och erhållits från länsstyrelsen för att anställa en kvinnofridssamordnare med uppgift att förankra samverkansprojektet bland chefer och medarbetare, samt att genomföra en kartläggning av hur arbetet genomförs idag och föreslå hur det framtida kvinnofridsarbetet i stadsdelen bör organiseras. Projektet startar den 1 mars 2010. En föreläsning om hedersrelaterat våld har anordnats under 2009. Vid denna deltog socialsekreterare från alla tre stadsdelarna.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Nämnden bidrar i hög grad till uppfyllelse av inriktningsmålet. Samtliga tillhörande mål för verksamhetsområdet har uppfyllts under året. Andelen förskollärare och tillgången till goda pedagogiska miljöer inom förskolan har ökat. Socialtjänsten har ökat de förebyggande insatserna samt användningen av evidensbaserade utrednings- bedömnings och uppföljningsinstrument. Inom äldreomsorgen har metoder och arbetssätt vid bedömning av vårdbehov utvecklats, vidare har vårdbiträden och undersköterskor utbildats, bl.a. inom områdena social stimulans, musik och bild samt måltidens betydelse för den äldre.

Under året har valfrihetsmodell införts för boende, daglig verksamhet och korttidsboende för personer med funktionsnedsättning.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Nämnden bidrar i mycket hög grad till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Upphandling och konkurrensutsättning

Den öppna förskolan och parklekarna i Vasaparken och Observatorielunden drivs sedan april i år på entreprenad. I november övergick Riddargårdens vård- och omsorgsboende till entreprenad och drivs nu av före detta personal på Riddargården. Under hösten påbörjades upphandling av hemtjänstinsatser och av larmutryckning nattetid.

Valfrihetsmodell för boende, daglig verksamhet och korttidsboende har införts för personer med funktionsnedsättning.

Under året har förvaltningen också gjort en organisationsförändring i syfte att anpassa verksamheten för kommande kundvalssystem inom socialpsykiatri, samt underlätta för övergång av utförarverksamheten i annan driftsform hösten 2010.

Ändringar i aktivitetsplanen

Under hösten har förvaltningen planerat verksamhetsupphandlingen av Café Katarina, Sabbatsbergs dagliga verksamhet, Miljö och Service samt Norrmalms gruppboende och Neuropsykiatriska stödteamet, så att dessa ska kunna övergå i annan driftsform under första halvåret 2010. Förfrågningsunderlaget antogs av nämnden i oktober och utvärderingen av anbud påbörjades i december.

Verksamheterna skulle enligt aktivitetsplanen ha upphandlats tidigare men

tidsplanen försköts, då förvaltningen inväntade stadsgemensamma kvalitetskriterier kopplade till pengsystemet för stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Under året gjordes försök till en upphandling av budget- och skuldrådgivningen tillsammans med Kungsholmen, Östermalm och Södermalm. Upphandlingen avbröts dock då endast två anbud inkom och inget av dessa uppfyllde kvalifikationskraven. Verksamheten finns tills vidare kvar i egen regi på Norrmalm och Södermalm har från 2010 anslutit sig till norra innerstans samarbete.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal genomförda ● personalövertaganden (alla nämnder)	1 st	1 st	20 st	Årsredovisning 2009

Kommentar: Riddargårdens vård- och omsorgsboende drivs sedan november på entreprenad av före detta personal på Riddargården.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Valfrihetsmodell för boende, daglig ☑ verksamhet och korttidsboende införs	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:

All verksamhet ska organiseras och utföras med medborgaren i centrum så att valfriheten och mångfalden ökar

● Uppfylls helt

Inom flera verksamheter är sedan tidigare kundval infört. Förvaltningens biståndshandläggare har informerat den enskilde om vilka utförare som finns att välja bland. Informationen har givits såväl muntligt som skriftligt samt i form av hänvisning till den information som finns på Stockholms stads hemsida.

För att säkra att genomförandet av beviljade insatser sker på ett sådant sätt att den enskildes möjlighet att påverka hur och när dessa ska utföras upprättar utföraren tillsammans med den enskilde en genomförandeplan.

NÄMNDMÅL:**Antalet utförare ska öka så att den enskilde kan erbjudas anpassade behandlingsalternativ, boendeformer och sysselsättning**

● Uppfylls helt

Under hösten 2009 påbörjades upphandlingen av Norrmalms grupp- och servicebostäder enligt LSS, samt den dagliga verksamheten enligt LSS och det neuropsykiatriska stödteamet. Verksamheterna övergår i ny driftsform den 1 juni 2010.

Vid halvårsskiftet infördes valfrihetssystem inom boende och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Till en början kunde platser inom daglig verksamhet endast erbjudas inom de olika stadsdelarnas egna verksamheter, men detta utökades snabbt med ett antal privata vårdgivare som anslöt sig till pengsystemet.

I november övergick driften av Riddargårdens vård- och omsorgsboende till entreprenaddrift. Sedan tidigare drivs Vasens och Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboenden på entreprenad. Väderkvarnens vård- och omsorgsboende drivs kommunalt.

NÄMNDMÅL:**Informationen om vilka valmöjligheter som finns ska vara tydlig och lättillgänglig**

● Uppfylls helt

Stockholm stad har utvecklat e-tjänsten jämför service, som ett verktyg för att erbjuda stockholmarna tydlig och lättillgänglig information så att brukarna kan göra det val som bäst passar deras önskemål och behov. Förvaltningen har deltagit i detta arbete och ansvarar för att hålla information om de egna verksamheterna aktuell i jämför service.

För att förbättra medborgarnas tillgänglighet till information har staden även upprättat ett kontaktcenter dit man kan e-posta eller ringa och ställa frågor om bl.a. äldreomsorg och förskola. Förvaltningen har under året haft ett nära samarbete med kontaktcentret för att säkerställa tillgången till korrekt och aktuell information.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges årsmål. Barnomsorgsgarantin har uppfyllts genom att verksamheten byggts ut med 123 platser under året. För att genomföra detta har omfattande verksamhetsanpassningar gjorts i lokaler på flera förskolor, med utgångspunkt från den lokalinventering förvaltningen genomförde 2008. Därutöver har cirka tio förskolegårdar rustats upp för att utveckla den pedagogiska miljön utomhus.

Både nämndens och kommunfullmäktiges mål för barngruppernas storlek har uppfyllts enligt nedanstående tabell.

Andel barngrupper som överstiger 14 respektive 18 barn.

	VB 2008	T1 2009	T2 2009	VB 2009	Nämndmål 2009	KF:s mål
1-3 år	26 %	29 %	7 %	10 %	10 %	13 %
4-5 år	22 %	9 %	1 %	0 %	10 %	19 %

2009 har andelen förskollärare ökat från 58 % till 60 % som en följd av ett medvetet rekryteringsarbete och goda utvecklingsmöjligheter för förskollärare i stadsdelens verksamheter. Under hösten har förskollärare erbjudits vidareutbildning inom den statliga satsningen förskolelyftet, sju barnskötare vidareutbildas till förskollärare och tjugofem förskollärare har deltagit i en utbildning i pedagogisk dokumentation på Stockholms universitet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	10 %	10 %	13 %	Årsredovisning 2009
Kommentar:				
● Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	10 %	19 %	Årsredovisning 2009
● Andel förskollärare	60 %	60 %	43,5 %	2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen ☐ avseende utveckling och lärande	83 %		tas fram 2009	2009

Kommentar:

Indikatorn och dess värden var inte definierade i samband med VP och T1 därför finns inget målvärde för 2009. Svarsfrekvensen för undersökningen var 26 %.

☒ Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Årsredovisning 2009
--	------	------	------	---------------------

☐ Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	3,73		Tas fram 2009	2009
--	------	--	---------------	------

Kommentar: Måluppfyllelsesymbol saknas, då inget årsmål fastställdes för indikatorn i VP 2009.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	
☒ Stadsdelsnämndernas verksamhetsområden äldreomsorg och förskola ska tillsammans utveckla metoder för den enskildes trygghet, oberoende, inflytande och respekt.	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:**Förskolorna ska öka andelen förskollärare**

● Uppfylls helt

Andelen förskollärare har under året ökat från 58 % till 60 % enligt förskolornas senaste kvalitetsredovisningar. Det är ett resultat av ett medvetet rekryteringsarbete i kombination med goda utvecklingsmöjligheter för förskollärare som arbetar i stadsdelen. Tjugofem förskollärare har under året deltagit i en 7,5-poängs utbildning i pedagogisk dokumentation på Stockholms universitet. Under hösten har förskollärare erbjudits vidareutbildning inom den statliga satsningen förskolelyftet.

Sju barnskötare vidareutbildar sig till förskollärare inom ramen för samarbetet mellan Stockholms stad och Stockholms universitet.

NÄMNDMÅL:**Förskolorna ska öka tillgången till goda pedagogiska miljöer som inspirerar till lek och lärande**

● Uppfylls helt

Enheternas kvalitetsredovisningar visar att de pedagogiska miljöerna utvecklats under året och att de ger barnen stora möjligheter till egna val och lärande i mindre grupper.

Under 2009 har ca 10 miljoner satsats för att rusta och verksamhetsanpassa förskolelokalerna. Förskolan Norrbacken har helrenoverats och byggts om för att skapa en miljö som stöder det pedagogiska arbetet och ger barn och personal en bra arbetsmiljö. På förskolorna Svea, Grönkullen, Sagolandet, Sture, Klara och Midgård och Tule har omfattande verksamhetsanpassningar genomförts. Förbättringarna av lokalerna har gjorts med utgångspunkt från den lokalinventering genomfördes 2008. En särskild satsning har gjorts de senaste åren för att renovera och anpassa köken på förskolorna. Resultatet från de inspektioner miljöförvaltningen och arbetsmiljöverket genomfört under året visar att arbetsmiljön och livsmedelshygienen är god i förskoleköken.

Cirka 10 förskolegårdar har rustats upp under året för att utveckla den pedagogiska miljön utomhus.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

● Uppfylls helt

Nämnden bidrar i hög grad till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

De förebyggande insatserna inom socialtjänsten har ökat, bl.a. har föräldrautbildningen KOMET genomförts i olika grupper, med ca 60 deltagande föräldrar. Utbildningen syftar till att hjälpa föräldrar att bryta destruktiva mönster och att skapa en positiv relation mellan föräldrar och barn. Vidare har familjeenheten samarbetat i nätverksgrupper med skolorna och fritidsenheten, för att utbyta erfarenheter och utveckla det förebyggande arbetet.

Inom äldreomsorgens utförarverksamheter har utbildningar anordnats för vårdbiträden och undersköterskor för att öka kunskaperna om hur den äldre kan ges en aktiv dag trots sjukdom och åldrande. För att säkra den sociala dokumentationen har hemtjänsten påbörjat införandet av IT-verktyget ParaGå.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel av kostnader för individ- och familjeomsorg, barn och ungdom som används till förebyggande insatser	5 %	5 %	tas fram 2009	2009
● Andel av utredningar där strukturerade kunskapsbaserade metoder för utredning av vuxna med missbruksproblematik används	84,09 %	75 %	75 %	2009
● Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	78,06 %	70 %	70 %	Årsredovisning 2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel befintliga ● familjehem med grundutbildning	50 %	41 %	35 %	2009
Kommentar:				
Andel genomförandeplaner ■ för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	49 %	100 %	100 %	Årsredovisning 2009
Kommentar: Angiven procentsats avser samtliga insatser inom socialpsykiatrin. Förklaringen till den låga siffran är att Norrmalm inte gjort genomförandeplaner för sysselsättning, utan enbart boende och boendestöd där andelen är 92 %. I och med införandet av valfrihetssystemet den 1 jan 2010 kommer genomförandeplaner att upprättas även för sysselsättningsinsatserna.				
Andel nya familjehem ■ med grundutbildning	0 %	90 %	100 %	2009
Kommentar: Under året har två nya familjehem tillkommit. Dessa har ännu inte hunnit genomgå grundutbildningen.				
Andel vuxna i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	75,76 %	35 %	70 %	Årsredovisning 2009
Antal ej verkställda ● beslut enligt LSS (individ- och familjeomsorg).	0 st	0 st	0 st	Årsredovisning 2009
Antal ej verkställda ● beslut enligt Sol (individ- och familjeomsorg)	0 st	0 st	0 st	Årsredovisning 2009
Antal ej verkställda ● domar (individ- och familjeomsorg).	0 st	0 st	0 st	2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller ☐ Sol (stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)	1 st	0 st	0 st	Årsredovisning 2009
Kommentar: Verksamheten har under året rapporterat in ett ej verkställt beslut till länsstyrelsen. Det avsåg ett beslut om kontaktperson vilket ej kunde verkställas eftersom brukaren inte tog emot insatsen. Några ej verkställda beslut där det är förvaltningen som är orsak till att beslutet inte genomförts finns inte.				
Antal ej verkställda domar (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	0 st	2009
Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	5 st	5 st	100 st	2009
Nöjda brukare (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92,86 %		tas fram 2009	2009
Kommentar: Staden har centralt genomfört en undersökning av brukarnas nöjdhet. Enkät har sänts till personer som har insatserna daglig verksamhet, gruppbostad och korttidsvistelse. Svarsfrekvens: 48%. Måluppfyllesymbol saknas, då inget årsmål fastställdes för indikatorn i VP 2009.				
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	69 %	87 %	87 %	2009
Kommentar: Andelen utbildad personal har minskat jämfört med 2008. De upphandlingar som genomfördes 2008 har resulterat i en personalomsättning där medarbetare med kort anställningstid men med grundutbildning fått lämna sina anställningar i staden för att lämna plats till medarbetare som valt att stanna kvar i den kommunala verksamheten och som inte har grundutbildning.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel omsorgstagare, inom äldreomsorgen, som har en genomförandeplan	60,3 %	100 %		2009
Kommentar: Genomförandeplaner upprättas alltid så snart den enskilde erhåller insatsen men för att genomförandeplanen skall beaktas som fullständig skall den vara undertecknad av den enskilde. Det innebär att ett antal genomförandeplaner inte är registrerade utan väntar på den enskildes underskrift.				
● Andel omsorgstagare, inom äldreomsorgen, som har en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	100 %	75 %		2009
Kommentar: För de personer som bor i vård- och omsorgsboende upprättas genomförandeplaner i samband med inflyttningen. Av planerna framgår vilka sociala aktiviteter den enskilde önskar och kan delta i. Vid samtliga vård- och omsorgsboenden finns dagligen sociala aktiviteter riktade till de boende. För personer med hemtjänstinsatser är sociala aktiviteter endast aktuellt om det ingår i biståndsbedömningen.				
● Andel över 75 år som erbjudits förebyggande hembesök	100 %	100 %	tas fram 2009	2009
● Andelen nöjda omsorgstagare (äldreomsorg)	85,1 %	79 %	79 %	2009
● Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet fungerar	87 %	80 %	61%	2009
◆ Antal besök på öppna dagverksamheter för äldre	17 000 st	20 000 st	tas fram 2009	2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL, exkl. de som frivilligt kvarstår i kö i avvaktan på ett valt boende (äldreomsorg)	0 st	0 st	0 st	2009
Antal ej verkställda domar (äldreomsorg)	0 st	0 st	0 st	2009
Antal stadsdelsnämnder som erbjuder dagsutflykter för äldre	1 st	1 st	14 st	2009
Antal äldre som fått hjälp i form av vaktmästarservice	170 st	170 st	2533	2009
Antal öppna dagverksamheter för äldre	2 st	2 st	30	2009
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare	84 %		tas fram av nämnden	2009
Kommentar: Måluppfyllelsesymbol saknas, då inget årsmål fastställdes för indikatorn i VP 2009.				
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet	81 %		tas fram 2009	2009
Kommentar: Måluppfyllelsesymbol saknas, då inget årsmål fastställdes för indikatorn i VP 2009.				
Upplevelsen av maten och måltidssituationen	72 %	72 %	72%	2009
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31		

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Se över organisationen för verksamhetsområdet och där så behövs anpassa den för att stödja ett valfrihetssystem	2009-01-01	2009-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan nämndens verksamheter och utbildningsnämnden	2009-01-01	2009-12-31	
Utveckla och prioritera det drogpreventiva förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31	
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse	2008-01-01	2010-12-31	
Andelen timanställda i personalgrupperna ska minska	2008-01-01	2010-12-31	
Dagkollo ska erbjudas äldre	2008-01-01	2010-12-31	
Erbjudna alla över 75 år, som inte är beviljade annan insats, ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget	2008-01-01	2010-12-31	
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31	
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☐ Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
☒ Införa en samlad redovisning av Lex Sarah och Lex Maria anmälningar	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Nämnderna ska vidta åtgärder för att öka antalet verksamheter som drivs i samarbete med frivilligorganisationer	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska redovisa exempel på hur den enskildes delaktighet i måltidsplaneringen möjliggörs	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska se över sin samverkan med landstinget i syfte att förbättra korttidsvård och rehabilitering	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska ta fram införandeplan för ParaSol, SchemOs och ParaGå och lämna rapport om genomförandet i samband med tertialrapport 1	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska, utifrån medarbetarsamtal med personal inom äldreomsorgen, redovisa vilket behov av utbildning som finns	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Stadsdelsnämndernas medarbetare inom äldreomsorgen ska under våren 2009 ges möjligheter att delta i utbildningar som avser grundutbildning, språkutbildning, ledarskapsutbildning eller delta i andra insatser som är motiverade i syfte att höja kvaliteten i äldreomsorgen	2009-01-01	2009-07-01	
☐ Tillhandahålla vaktmästartjänster för äldre, "fixare", för alla som fyllt 75 år	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk 	2009-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter 	2009-01-01	2009-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre 	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Användningen av evidensbaserade utrednings-, bedömnings- och uppföljningsinstrument ska öka inom socialtjänsten

- Uppfylls helt

Evidensbaserade utrednings-, bedömnings- och uppföljningsinstrument som ASI (Addiction Severity Index - ett intervjuinstrument för utredning och bedömning), Audit och Dudit (Alcohol Use Disorders Identification test respektive Drug Use Disorders Identification Test; riskbedömningsformulär avseende alkohol respektive droger) samt ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis, motsvarande ASI men för ungdomar) är väl implementerade i verksamheterna. DUR-utredningar (Dokumentation, Utredning och Resultat) används för personer med psykisk funktionsnedsättning.

NÄMNDMÅL:

Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten ska öka

- Uppfylls helt

Föräldrautbildningen KOMET har genomförts i sex olika grupper under året då ca 60 föräldrar deltagit. Utbildningen syftar till att hjälpa föräldrar att bryta destruktiva mönster och skapa en positiv relation mellan föräldrar och barn.

Familjeenheten har under året samarbetat med fritidsenheten och skolorna i

nätverksgrupper för att utbyta erfarenheter och gemensamt arbeta förebyggande.

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ska hålla sådan kvalitet att den enskilde upplever trygghet och inflytande över de tjänster och den myndighetsutövning som utförs

● Uppfylls helt

Äldreomsorgens beställarenhet har utvecklat sina metoder och sitt arbetssätt vid bedömning av vårdbehov inom såväl hemtjänst som särskilt boende.

För att säkra den sociala dokumentationen har hemtjänsten påbörjat införandet av IT-verktyget ParaGå. Med ParaGå ska personalen kunna ta emot information om uppdragen de ska utföra och sedan dokumentera vad de gjort hos den enskilde. Därefter finns informationen i verksamhetssystemet och kan stämmas av mot schema och genomförandeplan.

Inom äldreomsorgens samtliga utförarverksamheter har dessutom ca 500 utbildningstillfällen för vårdbiträden/undersköterskor anordnats för att öka kunskaperna hur den äldre kan ges en aktiv dag trots sjukdom och åldrande. Utbildningarna har riktats till personal inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboende och har givits inom områdena stödjande förhållningssätt, det sociala innehållet i vardagen, musik och bild samt reminiscens; metoder för att på ett medvetet sätt väcka minnen till liv.

NÄMNDMÅL:**Vård- och omsorgsboenden ska erbjuda trivsam måltidsmiljö och god mat**

● Uppfylls helt

Under året har vårdbiträden och undersköterskor utbildats i matens och måltidens betydelse för den äldre. Verksamheterna har utifrån sina olika uppdrag arbetat med att ge de äldre en bra och individuellt anpassad måltidssituation.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

● Uppfylls helt

Nämnden har i hög grad bidragit till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Förvaltningens totala Nöjd-medarbetar-index är oförändrat sedan 2008 och medarbetarna på Norrmalm uttrycker i medarbetarenkäten att de har ett meningsfullt arbete och att trivseln med arbetsuppgifterna är god. Jämfört med tidigare år har betygsindexet för områdena trivsel, arbetsklimat och hälsa ökat markant.

Under 2009 sjönk den totala sjukfrånvaron från 8,7 % till 7,7 %, vilket är en betydande minskning. Dock nåddes inte nämndens årsmål på 7 %. I halvårsskiftet 2009 avslutades ett projekt riktat mot långtidssjukskrivna medarbetare inom äldreomsorgen. Detta antas till stor del ha bidragit till minskningen av den totala sjukfrånvaron.

Under året har ett stort antal medarbetare blivit omplacerade eller övertaliga, framförallt inom äldreomsorgen. Förvaltningen har arbetat med att tillse att relevant information och stöd har erbjudits medarbetarna samt att finna lösningar inom och utanför förvaltningen.

Förvaltningen har under året arbetat särskilt med hälsofrågor, med fokus på att friska medarbetare presterar bättre på jobbet. En rutin har tagits fram för medarbetare som ofta är sjuka eller visar tecken på ohälsa, i vilken företagshälsovården gör en hälsogenomgång och en individuell handlingsplan upprättas. Målet är att medarbetarens närvaro och prestation på arbetet ska öka. Friskvårdssubventioner och friskvård på arbetstid uppmuntras och en ny friskvårdspolicy har tagits fram där mer individanpassad friskvård görs möjlig. Förvaltningen har också, tillsammans med de fackliga organisationerna, arbetat med ett förslag om att införa rökfri arbetstid, vilket beslutades införas vid årsskiftet 2009/2010.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Frisknärvaro (alla nämnder)	33 %	30 %	39%	2009

◆ Medarbetarindex (alla nämnder)

62 64 60 2009

Kommentar: Förvaltningens totala NMI (Nöjd-medarbetar-index) uppgick till 62 för 2009, vilket är samma som för 2008. Målet om att höja NMI till 64 uppnåddes inte, trots förbättrade betyg inom så gott som alla frågeområden. Detta kan möjligen bero på de stora personal- och lokalförändringar som skett under senare delen av 2008 och 2009.

◆ Sjukfrånvaro (alla nämnder)

7,7 % 7 % 6,5 % Årsredovisning 2009

Kommentar: Den totala sjukfrånvaron sjönk från 8,7 % till 7,7 % under 2009, vilket är en betydande minskning. Dock uppnåddes inte årsmålet på 7,0 %.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ En satsning på kompetensutveckling för chefer inom äldreomsorgen ska genomföras	2009-01-01	2009-12-31	

Samtliga nämnder ska utarbeta rutiner så att ansvarig chef säkerställer att kontakt alltid tas på första sjukskrivningsdagen.

2009-03-20 2009-12-31

Kommentar:

Förvaltningen har sedan länge fastslagna rutiner om sjukanmälan. Dessa innebär att man som medarbetare ska sjukanmäla sig till utsedd arbetsledare, inte till en telefonsvarare eller kollega. Om så ändå måste ske ska arbetsledaren kontakta medarbetaren samma dag.

Vid utbildningar och avstämningsmöten mellan personalfunktion och förvaltningens chefer upprepas dessa rutiner kontinuerligt.

NÄMNDMÅL:

Medarbetarindex ska öka

◆ Uppfylls delvis

Jämfört med tidigare år har betygsindexet för områdena "trivsel", "arbets-klimat" och "hälsa" ökat markant, men även resterande frågeområden bortsett från "arbetsbelastning" visar viss ökning jämfört med förra året. Medarbetarna på Norrmalm uttrycker framförallt att man har ett meningsfullt arbete och att trivseln med arbetsuppgifterna är god. Nöjd-medarbetarindex för förvaltningen för 2009 visade på 62. Det är samma index som staden i snitt visar och samma

index som förvaltningen visade året dessförinnan. Att förvaltningens totala NMI inte har ökat jämfört med 2008 är svårförklarat, med tanke på resultaten från de enskilda frågeområdena. Möjligen kan den upplevda arbetsmiljön ha påverkats negativt av de lokalförändringar som skett i en del verksamheter samt konsekvenserna av turordning av personal vid verksamhetsövergångar.

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska

◆ Uppfylls delvis

Sjukfrånvaron sjönk från 8,7 % till 7,7 % under 2009. Det var framförallt långtidssjukfrånvaron som minskade. Under året har ett projekt riktat mot långtidssjukskrivna medarbetare inom äldreomsorgen avslutats. Detta antas till stor del ha bidragit till minskningen av den totala sjukfrånvaron, både under 2008 och 2009. Trots en betydande minskning nåddes dock inte årsmålet på 7,0 %. Under det sista kvartalet ökade sjukfrånvaron något och det var den korta sjukfrånvaron som stod för ökningen (upp till 90 dagar). Anledningen till ökningen kan bero på höstens influensaepidemi, men en djupare analys av vad som står bakom siffrorna ska göras i början av 2010.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En rutin tas fram för hur förvaltningens ☒ chefer ska hantera medarbetare som har upprepad korttidssjukfrånvaro	2009-09-15	2009-10-31	
Kommentar: Medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska få en individuell handlingsplan som tas fram av företagshälsovården.			
Projekt för arbete med sjukfrånvaro inom ☒ vård och omsorg	2008-07-01	2009-06-30	
Kommentar: Projektet, som pågick under ett år, avslutades vid halvårsskiftet 2009 och omfattade 37 långtidssjukskrivna medarbetare. Dessa befann sig främst inom äldreomsorgen och främst från enheter som konkurrensutsatts, där sjukskrivna medarbetare valt att stanna kvar i staden vid verksamhetsövergången. Vid projektets avslut var 12 medarbetare fortfarande helt eller delvis sjukskrivna. Under perioden juli 2008- juni 2009 sjönk sjukfrånvaron inom äldreomsorgen med 2,2 %, vilket var en högre siffra än för förvaltningen som helhet. Projektet bedöms i hög grad ha bidragit till denna sänkning.			
Rådgivning och information till ☒ medarbetare i verksamheter som ska upphandlas.	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till stadens inriktningsmål. Nämnden redovisar ett överskott om 3,1 mnkr efter resultatöverföringar. En strikt ekonomistyrning och genomförda effektiviseringar inom administration och lokalanvändning bidrar till målpuppfyllelsen

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden redovisar ett överskott för driftsbudgeten om 4,9 mnkr före resultatöverföringar och 3,1 mnkr efter resultatöverföringar. För investeringsbudgeten redovisas ett överskott om 1,6 mnkr.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter ☐ tekniska justeringar (alla nämnder)		100 %	100 %	Årsredovisning 2009
Kommentar: Rapporteras i ILS-webb av SLK, finansavdelningen				
Nämndens budgetföljsamhet före ● tekniska justeringar (alla nämnder)	99,6 %	100 %	100 %	Årsredovisning 2009

NÄMNDMÅL:
Verksamheten ska rymmas inom tilldelad budget

● Uppfylls helt

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Netto budget	Utfall 2009	Avvikelse 2009	Netto-förändr. resultat fond	Avvikelse 2009 efter resultat-överföring	Bokslut 2008 efter resultatöverföringar
Nämnd- och förvaltningsadministration	28,8	25,7	3,1		3,1	2,3
Individ- och familjeomsorg	42,2	37,3	4,9		4,9	3,2
Socialpsykiatri	27,9	27,9	0,0		0,0	0,3
Flyktingmottagande	0,4	0,1	0,3		0,3	0,1
Stadsmiljöverksamhet	14,6	14,7	-0,1		-0,1	0,1
Avskrivningar	2,4	2,5	-0,1		-0,1	0,0
Internräntor	2,5	2,3	0,2		0,2	0,1
Förskola	192,5	184,9	7,6	3,4	4,2	3,2
Äldreomsorg	409,7	412,7	-3,0	-2,2	-0,7	-6,6
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	111,4	122,3	-10,9	0,7	-11,6	-11,1
Fritid och kultur	14,3	7,9	6,4	-0,1	6,5	2,1
Arbetsmarknadsåtgärder	1,6	1,8	-0,2		-0,2	0,0
Ekonomiskt bistånd	24,2	27,5	-3,3		-3,3	-3,1
Övrigt	0,0	0,0	0,0		0,0	-0,1
Totalt	872,5	867,6	4,9	1,9	3,1	-9,7
Investeringar	10,1	8,5	1,6		1,6	0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

För nämnd- och förvaltningsadministration redovisas ett överskott på 3,1 mnkr. Av överskottet avser 2,5 mnkr planerat överskott och resterande överskott avser lägre personalkostnader än budgeterat, besparingar och allmän återhållsamhet under året. I jämförelse med 2008 har de totala nettokostnaderna minskat med 0,8 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

För individ- och familjeomsorg redovisas ett överskott på 4,9 mnkr. Av överskottet avser 1,6 mnkr verksamhet för vuxna och 3,3 mnkr verksamhet för barn och unga.

Av det totala överskottet avser 0,6 mnkr verksamhetsövergripande kostnader och 0,4 mnkr avser överskott för ungdomsmottagningen som drivs av Östermalm. Alla insatser inom individ- och familjeomsorgen har noggrant prövats under året för att försöka hitta alternativa lösningar. Verksamheten har under året hållit beredskap för fler institutionsplaceringar enligt LVM och LVU än vad som visat sig nödvändigt vid årets slut. För insatser för barn och unga redovisas dessutom överskott för öppenvård. Antalet insatser under året redovisas i bilaga 6.

Årets totala budget för individ- och familjeomsorg har förstärkts med 4,5 mnkr från andra verksamhetsområden.

Socialpsykiatri

För hela den socialpsykiatriska verksamheten redovisas ingen avvikelse mot budget. Utförarna redovisar underskott med 0,3 mnkr och motsvarande överskott redovisas för övergripande kostnader. Nämnden begär ombudgetering till 2010 för ej förbrukade projektmedel om 0,2 mnkr. Antalet insatser under året redovisas i bilaga 6.

Årets totala budget för socialpsykiatri har förstärkts med 2,5 mnkr från andra verksamhetsområden.

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamheten redovisar ett underskott om 0,1 mnkr, vilket avser lägre intäkter än budgeterat inom öl- och tobakstillsyn. Parkmiljöverksamheten redovisar en budget i balans.

Förskola

Förskoleverksamheten visar ett sammanlagt överskott om 7,6 mnkr före resultatöverföringar. Resultatenheterna redovisar ett överskott om 3,4 mnkr och hela verksamheten redovisar överskott om 4,2 mnkr när hänsyn tagits till resultatöverföringar. Av överskottet om 4,2 mnkr avser 1,0 mnkr lägre hyreskostnader än budgeterat och resterande del beror på fler inskrivna barn än beräknat vilket genererat överskott för verksamhetsgemensamma kostnader.

Barnantalet har under året ökat med i snitt 123 barn. Antalet inskrivna barn per månad redovisas i bilaga 6.

År	Inskrivna barn	Ökning	Ökning jämfört med 2003
2003	1172		
2004	1264	92	92
2005	1325	61	153
2006	1392	67	220
2007	1494	102	322
2008	1537	43	365
2009	1660	123	488

Äldreomsorg

För äldreomsorgen redovisas ett underskott om 3,0 mnkr före resultatdispositioner och underskott om 0,7 mnkr när hänsyn tas till resultatöverföringar.

Utförarenheterna redovisar ett sammanlagt underskott på 3,4 mnkr. Det största underskottet återfinns inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende med 2,6 mnkr och beror dels på svårigheter att planera verksamhetens volym i samband med avvecklingen och evakueringen av Vädurens servicehus och dels på svårigheter att i tid anpassa bemanning till minskade behov av insatser. Beställarenheten redovisar ett sammanlagt underskott på 1,9 mnkr som hänförs till fler köp av vård- och omsorgsplatser än budgeterat. För övergripande kostnader redovisas överskott med 2,3 mnkr.

Under 2009 har antalet vård dygn i vård- och omsorgsboende ökat med 3,2 % och hemtjänst i ordinärt boende och servicehus har minskat med 12,5 % av den totala volymen i jämförelse med 2008. I bilaga 3 och 4 redovisas antalet personer med heldygnsomsorg och antalet utförda hemtjänsttimmar per månad i jämförelse budget.

Under 2009 har äldreomsorgen genomgått omstruktureringar. Vädurens servicehus har avvecklats och Riddargårdens vård- och omsorgsboende samt Klockhusets dagverksamhet har upphandlats. Övertalighetskostnaderna genererade av verksamhetsövergångar som påbörjats under 2008 och 2009 har totalt uppgått till 4,5 mnkr. Avvecklingen av Vädurens servicehus och vård- och omsorgsboende har totalt kostat ca 10,1 mnkr varav nämnden har finansierat 4,4 mnkr för flytt och avveckling. Resterande 5,7 mnkr avseende tomgångshyror har finansierats av Micasa AB.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För funktionsnedsättning redovisas underskott om 10,9 mnkr före resultatdispositioner och underskott om 11,6 mnkr när hänsyn tas till resultatöverföringar. För vuxna redovisas ett underskott på 13,0 mnkr och för barn och unga redovisas ett överskott på 2,1 mnkr.

Av underskottet för vuxna avser ca 0,9 mnkr utföraren och ca 3,1 mnkr merkostnader för sex personer med bl.a. neuropsykiatriska funktionshinder boende i bostad med särskild service med specialinriktning. Ca 2,2 mnkr av underskottet avser daglig verksamhet. Kostnaderna för dessa insatser är betydligt högre än den resurstilldelning som nämnden får för den enskilde. Det resterande underskottet om ca 6,8 mnkr hänförs i huvudsak till att det inom Norrmalm finns jämförelsevis fler yngre personer med grav demens i behov av heldygnsomsorg som ska finansieras inom det fasta anslaget för insatser enligt SoL, höga resekostnader till dagliga verksamheter utanför Norrmalm samt höga kostnader för hemtjänstinsatser.

Underskottet för stöd och service till vuxna om 13,0 mnkr kan jämföras med 2008 års underskott om 13,8 mnkr. Under 2009 har biståndsenheten för vuxna följt en omfattande åtgärdsplan och kostnadsökningen har bromsats upp. Alla biståndsbeslut har setts över och mindre kostnadskrävande lösningar har i flera fall införts. En jurist har anlitas för att säkerställa rättssäkerheten för den enskilde men även för att säkerställa att de insatser som erbjuds ligger på rätt nivå i förhållande till lagstiftarens intentioner och praxis. För de personer som sedan lång tid har boende med särskild service i annan kommun, görs försök att hitta motsvarande insats på hemmaplan och i de fall den enskilde inte önskar flytta övervägs att överföra kostnadsansvaret till den andra kommunen genom att den enskilde får hjälp att ansöka om insatsen där. Samarbetet med juristen kommer att fortsätta under 2010.

Vid varje nytt beslut om insats enligt LSS anlitas endast utförare som erbjuder insatser i nivå med den fastställda peng. Vid omprövning av pågående LSS-insatser sker alltid en prisförhandling med de privata entreprenörerna och målet är att samtliga leverantörer ska leverera till de fastställda priserna i valfrihetssystemet. De förhandlingar som genomförts med de enskilda vårdgivarna har gett viss effekt inom daglig verksamhet och förvaltningen räknar med ytterligare effekter under 2010 då många privata utförare inom daglig verksamhet tecknat avtal enligt LOV (lagen om valfrihet) med staden.

I många fall behöver den enskilde på grund av komplicerade behov parallellt även sjukvårdsinsatser. I dessa fall sker noggrann prövning så att stadsdelsnämnden inte övertar kostnader som ligger inom landstingets ansvarsområde. De pågående kostnadsminskningarna kräver systematik och långsiktighet för att få önskad effekt och kommer att fortgå under kommande budgetår.

Årets totala budget för funktionshindrade (vuxna och barn/ungdom) har förstärkts med 6,5 mnkr från andra verksamhetsområden. För 2010 har budgeten förstärkts med 9,7 mnkr. Arbetet med att anpassa kostnaderna för verksamhetsområdet till kommunfullmäktiges tilldelning kommer att fortsätta under 2010.

Överskottet för stöd och service till barn och unga om 2,1 mnkr kan jämföras med 2008 års överskott om 1,4 mnkr. Överskotten återfinns främst inom verksamheterna bostad med särskild service, korttidstillsyn och avlösarservice. Antalet insatser under året redovisas i bilaga 6.

Kultur- och fritidsverksamhet

Kultur- och fritidsverksamheten redovisar ett överskott på 6,5 mnkr efter resultatöverföringar. 4,0 mnkr är ett planerat överskott, 2,0 mnkr avser fritidsenhetens verksamhet och resterade del avser kollo och kulturverksamhet.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

För ekonomiskt bistånd redovisas ett underskott på 3,3 mnkr. Se analys under 1.2 Jobb i stället för bidrag. I bilaga 5 redovisas utbetalning av försörjningsstöd per månad 2009 i jämförelse med 2008.

För arbetsmarknadsåtgärder redovisas ett underskott om 0,2 mnkr. Av underskottet avser 0,4 mnkr personer anställda med olika former av anställningsstöd inom förskolan. För handläggning av arbetsmarknadsåtgärder som sker på Östermalms stadsdelsnämnd redovisas överskott med 0,2 mnkr.

Vad gäller flyktningmottagning visar verksamheten överskott med 0,3 mnkr. Försörjningsstödsenheten köper handläggning från Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd för de fåtal ärenden som är aktuella.

Prognoser 2009

Kostnader/Intäkter Mnkr	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut 2009
Kostnader	1028,8	1032,9	1047,9
Intäkter	155,8	162,4	180,3
Netto drift	873,0	870,5	867,6
Utgifter	9,0	8,8	8,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0
Netto inveteringar	9,0	8,8	8,5

Det totala nettoutfallet har i bokslutet minskat med 2,9 mnkr jämförelse med tertialrapport 1 och med 5,4 mnkr i jämförelse med tertialrapport 2. Minskningen beror i huvudsak på förbättrade resultat för i individ- och familjeomsorg och administration.

Det totala kostnaderna har mellan tertialrapport 2 och bokslut underskattats med 15,0 mnkr och intäkterna har underskattats med 17,9 mnkr. Underskattningen av såväl kostnader som intäkter har i huvudsak skett inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning och avser till största del bostadshyror och försäljning av verksamhet.

Nettoavvikelse Mnkr	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut 2009
Drift	0	0	3,1
Investeringar	0,9	1,1	1,6
Totalt	0,9	1,1	4,7

Utfallet för driftverksamheten visar ett överskott om 3,1 mnkr jämfört med budget, vilket är en förbättring jämfört med tertialrapport 2 med 3,1 mnkr eller ca 0,36 % av omslutningen. Förbättringen avser i första hand individ- och familjeomsorg där en förbättring med 3,4 mnkr skett. Inom administrationen har också förbättring skett med 1,7 mnkr. Förbättringarna uppvägs av försämrade prognoser för bl.a. äldreomsorg med 2,7 mnkr.

Investeringarna visar en förbättring med 0,5 mnkr jämfört med de prognoser som redovisats under 2009. Orsaken till avvikelsen är förseningar i investeringsprojekten.

Kostnads och intäktsutveckling

Mnkr	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Ökning / minskning 08-09
Kostnader			
Personalkostnader	478,5	414,3	-64,2
Hyror, lokalkostnader	102,0	110,3	8,3
Ekonomiskt bistånd	18,2	20,5	2,3
Entreprenader	338,5	426,4	88,0
Inhyrd personal	1,6	0,7	-0,9
Övriga kostnader	85,8	75,7	-10,1
Totalt	1024,6	1047,9	23,4
Intäkter			
Taxor och avgifter	29,8	30,1	0,3
Hysesintäkter	31,1	33,9	2,8
Bygglov och markupplåtelser	0,0	0,0	0,0
Bidrag och ersättningar	24,3	32,9	8,6
Försäljningar	75,1	58,2	-16,9
Övriga intäkter	19,7	25,2	5,5
Totalt	180,0	180,3	0,3
Netto	844,5	867,6	23,1

De totala kostnaderna har ökat med 23,4 mnkr (2,3 %) jämfört med 2008. Personalkostnaderna har minskat med 64,2 mnkr, främst till följd av verksamhetsövergångar inom äldreomsorgen. Lokalkostnaderna har ökat med 8,3 mnkr, huvuddelen av ökningen beror på kostnader för verksamhetsanpassningar för förskolelokaler, hyresökningar samt inhyrning av en ny gruppbostad inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat med 2,3 mnkr. Entreprenadkostnaderna har ökat med 88,0 mnkr, vilket i första hand förklaras av verksamhetsövergångar inom äldreomsorgen och ökade ersättningar i pengsystemen. De minskade övriga kostnaderna om 10,1 mnkr beror i första hand på minskad andel verksamhet i egen regi.

Jämfört med 2008 har de totala intäkterna ökat med 0,3 mnkr (0,2 %). Ökningen av taxor och avgifter beror på fler barn inom förskoleverksamheten samt den allmänna löne- och pensionsutvecklingen. De ökade hyresintäkterna avser ökad andrahandsuthyrning inom äldreomsorgen (2,6 mnkr). Bidrag och ersättningar har ökat med 8,6 mnkr, vilket i första hand beror på de stimulansbidrag nämnden erhållit för utbyggnad av förskolelokaler samt ökat antal LASS-ärenden. Försäljning av verksamhet har minskat med 16,9 mnkr främst till följd av minskad andel verksamhet i egen regi inom äldreomsorgen och därmed minskad försäljning till andra förvaltningar. Även parkmiljöavdelningens försäljning har minskat från 2008 till 2009. Övriga intäkter har ökat med 5,5 mnkr. Ökningen beror dels på ökad försäljning av mat från kostenheten samt en intäkt av engångskaraktär från Micasa AB.

Resultatenheter

I tabellen nedan redovisas resultatenheternas resultat för året. För detaljerad redovisning se bilaga 1, blankett 1.6.

Mnkr	Resultat överföring från 2008	Resultat 2009	Resultat överföring till 2010
Förskolor	7,8	3,4	11,2
Äldreomsorg	2,5	-0,9	0,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-0,7		0,0
Fritidsverksamhet	0,7	2,0	0,7
Summa	10,3	4,5	12,2

Samtliga sju förskoleenheter redovisar överskott för året och ökar sina resultatfonder med 3,4 mnkr.

Inom äldreomsorgen redovisar de båda resultatenheterna inom hemtjänsten underskott med totalt 0,9 mnkr. För Birkastans hemtjänst innebär underskottet också ett underskott i resultatfonden om 0,4 mnkr. Detta underskott måste täckas under 2010 annars måste enheten avvecklas som resultatenhet. Drottninggatans hemtjänst har överskott i sin resultatfond på 0,7 mnkr.

Inför 2009 avvecklades kostenheten och Riddargårdens vård- och omsorgsboende som resultatenheter. Kostenheten hade ett underskott på 0,7 mnkr i resultatfonden och Riddargården hade ett överskott på 2,0 mnkr. Enligt reglerna för resultatenheter fördes de avvecklade resultatfonderna över till 2009. Sammantaget innebär detta att 1,3 mnkr tillfaller nämnden i bokslutet för 2009.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning finns ingen resultatenhet 2009. För 2008 redovisade Norrmalms gruppboende ett underskott om 0,8 mnkr. Resultatenheten avvecklades inför 2009 och underskottet täcks enligt reglerna för resultatenheter i bokslutet för 2009.

Fritidsenheten redovisar ett överskott om 2,0 mnkr för 2009. Enligt reglerna för resultatenheter får resultatfonden endast uppgå till 10 % av enhetens budgetomslutning. Fritidsenheten har sedan tidigare 10 % i sin resultatfond och eftersom enheten minskat sin budgetomslutning under 2009 måste också resultatfonden minskas med 80 tkr till 670 tkr.

Analys av balansräkning

Mnkr	Bokslut 2008	Bokslut 2009
Anläggningstillgångar	50 560	56 397
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	15 808	16 528
Diverse kortfristiga fordringar	1 345	3 954
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25 970	25 858
Likvida medel och placeringar	550	125
	43	46
Summa omsättningstillgångar	672	465
	94	102
Summa tillgångar	232	862
Skulder och eget kapital		
Eget kapital	- 30 991	- 35 729

Kortfristiga skulder till kunder	-	450	-	54
Leverantörsskulder	-	38 198	-	43 443
Övriga kortfristiga skulder	-	280	-	20
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	24 313	-	23 616
	-	94	-	102
Summa skulder och eget kapital	232		862	

Balansomslutningen har ökat med 8,6 mnkr jämfört med 2008. Anläggningstillgångarna har ökat med 5,8 mnkr till följd av att investeringarna i parker och grönområden överstigit avskrivningarna under 2009. Kundfordringarna mot andra förvaltningar har ökat med 0,7 mnkr. Ökningen av diverse kortfristiga fordringar på 2,6 mnkr förklaras främst av ökade fordringar på Försäkringskassan avseende LASS. Minskningen av likvida medel och placeringar med 0,4 mnkr förklaras av att förvaltningens kassa har avslutats med motsvarande belopp.

Leverantörsskulder har ökat med 5,2 mnkr jämfört med 2008, vilket beror på ökade kostnader för köp av verksamhet från externa vårdgivare. Kortfristiga skulder har minskat med 0,4 mnkr till följd av förändrad rutin för redovisning av förmedlade pensioner. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 0,7 mnkr. Detta beror främst på ökad andel förskottshyror vid uthyrning av omsorgsbostäder.

Förändringen av det egna kapitalet påverkas av övriga tillgångars och skulders förändring under året.

Investeringar

Totalt redovisas ett överskott med 1,6 mnkr för investeringar. Av överskottet avser 1,3 mnkr investeringar i maskiner och inventarier och 0,3 mnkr avser parker och grönområden.

Mnkr	Budget 2009	T2 2009	Bokslut 2009
Parker och grönområden			
Röda Bergen	0,5	0,2	0,2
Monica Zetterlunds park	1,2	1,2	1,1
Spökparken	0,5	0,4	0,3
Vasaparken	0,2	0,2	0,2
Hälsingehöjden	2,5	3,5	3,7
Småparker	1,0	0,4	0,0
Enkehusparken			0,1
Summa	5,9	5,9	5,6

Maskiner och inventarier	4,2	3,1	2,9
Summa investeringar	10,1	9,0	8,5

Arbetena i Spökparken och Monica Zetterlunds park har på grund av förskjutningar i tidsplaner inte kunnat slutföras under 2009 varför överskjutande investeringsmedel om 0,3 mnkr föreslås ombudgeteras till 2010. Se under rubriken ombudgeteringar nedan. För att kunna genomföra kostnadseffektiva investeringsprojekt har omfördelningar skett mellan projekten under året.

Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier visar ett överskott om 1,3 mnkr. Under året har 2,9 mnkr använts till investeringar i sängar och liftar inom äldreomsorgen samt till maskinutrustning i förskolekök.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Betydande projekt som inte är investeringar

Ombudgeteringar

Nämnden begär ombudgetering med 0,3 mnkr för att slutföra arbeten i Spökparken och Monica Zetterlunds park under 2010. Arbetena har p.g.a. förskjutningar i tidplaner för andra anläggningsentreprenader inom samma område inte kunnat slutföras under 2009. För Spökparken avser det AB Stadsholmens restaurering av lusthuset i parken vars tidplan påverkar parkens upprustning. För Monica Zetterlunds park avser det markarbeten i samband med den konstnärliga utsmyckningen i parken som inte kommer på plats förrän 2010.

Nämnden begär ombudgetering med 0,2 mnkr för projektet med förberedelse för ny vårdform inom socialpsykiatri. Projektet avrapporterades i årsredovisning för 2008 och ombudgetering av ej förbrukade medel beviljades till 2009. Under 2009 har endast 50 tkr förbrukats varför ombudgetering på nytt begärs till 2010. För 2010 planeras projektmedlen användas till specialhandledning för den personal som arbetar med den nya målgruppen.

Medel för lokaländamål

Under året har nämnden erhållit stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler med 4,8 mnkr, om- och tillbyggnad av Väderkvarnens vård- och omsorgsboende och Riddargårdens vård- och omsorgsboende om 1,3 mnkr samt utbyggnad av gruppboende inom funktionsnedsättning med 2,7 mnkr.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nettokostnaderna för den gemensamma administrationen har minskat med 0,9 mnkr, vilket motsvarar 3,3 % av kostnaderna. Det lokaleffektiviseringsarbete som inleddes inom förskolan 2008 har slutförts under 2009. Genom verksamhetsanpassningar, omdisponering och effektivisering av lokalytorna har 123 nya förskoleplatser skapats inom befintliga lokaler.

Under hösten har arbete pågått med att införa "Lean", ett förhållningssätt som bygger på att lägga tid på "rätt saker" och på att det man gör alltid ska skapa ett mervärde. En Leanprocess har påbörjats för biståndshandläggning inom äldreomsorgen och socialpsykiatri.

Arbetet med internkontrollen har bl.a. inriktats på att sprida arbetet med risk- och väsentlighetsanalyser. Alla enheter har i arbetet med verksamhetsplan för 2010 genomfört en risk- och väsentlighetsanalys för verksamheten. En checklista för internkontroll har också utarbetats. Checklistan ska användas som ett stöd för den internkontroll som enheter och avdelningar ska utföra under 2010.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	4,05 %	4,2 %	tas fram 2009	2009
■ Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	0 st	1 st	45 st	2009
● Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	16,5 %	17 %	tas fram 2009	2009
● Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	6,44 %	7 %	tas fram 2009	2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
KF:s aktiviteter		Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett		2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna 				

NÄMNDMÅL:

Administration och lokalutnyttjande ska effektiviseras

● Uppfylls helt

Effektivisering av administrationen har genomförts. Under 2009 avvecklades planeringsavdelningen och funktionerna fördelades mellan ekonomiavdelningen och personalavdelningen. Kostnaderna för den gemensamma administrationen har minskat med 0,9 mnkr vilket motsvarar 3,3 % av kostnaderna.

Det lokaleffektiviseringsarbete som inleddes inom förskolan under 2008 har slutförts under 2009. Genom verksamhetsanpassningar, omDispositionering och effektivisering av lokalytorna har 125 nya förskoleplatser skapats inom befintliga lokaler.

Under 2009 har Vädurens servicehus och vård- och omsorgsboende återlämnats till fastighetsägaren Micasa AB. Detta har inneburit att nämnden har minskat lokalinnehavet med ca 3 000 kvm av gemensamma lokalytor (ej lägenheter).

Gruppboenden Vanadis avvecklades på grund av att lokalen inte motsvarade länsstyrelsens krav. I mars 2010 öppnar den nya gruppboenden för personer med psykisk funktionsnedsättning på Väderkvarnen, vilken ersätter lokalen på Vanadisvägen.

I början av 2010 återlämnas ca 150 kvm av förvaltningslokaler på Tulegatan 13 till fastighetsägaren Fabega AB. Besparingseffekten uppnås först under 2010.

NÄMNDMÅL:

Kommunikation och information ska utvecklas genom användande av modern informationsteknik

● Uppfylls helt

Förvaltningen har på olika sätt bidragit till en ökad användning av stadens och stadsdelsnämndens webbplats. Bland annat har förvaltningen deltagit i stadens satsning på att utveckla e-tjänsten för ansökan om förskoleplats. Förvaltningen har under 2009 till stor del övergått till digitalt utskick av nämndhandlingar med hjälp av verktyget Insyn.

Synpunkter och klagomål

Den 15 oktober i år antog stadsdelsnämnden en policy för synpunkts- och klagomålshantering. I ärendet fastslogs även ansvarsfördelning och rutiner för hanteringen.

Stadsdelsdirektören ansvarar för att alla avdelningschefer känner till och arbetar i enlighet med policyn. Respektive avdelningschef har ett ansvar för att syftet med synpunkts- och klagomålshantering och dess rutiner är kända för samtliga enhetschefer. Enhetscheferna informerar nya medarbetare om förvaltningens synpunkts- och klagomålshantering. Alla medarbetare i Norrmalms stadsdelsförvaltning har ett ansvar för att ta emot och överlämna synpunkter, oavsett i vilken form de inkommer.

Alla inkommande synpunkter och klagomål registreras i ett särskilt diarium, i vilket vidtagna åtgärder med anledning av klagomålet registreras. Den som lämnat en synpunkt eller ett klagomål ska få en återkoppling inom 14 arbetsdagar.

Förvaltningen har under 2009 registrerat 149 synpunkter och klagomål från allmänhet och brukare. De verksamheter som mottagit flest synpunkter och klagomål är vård- och omsorg och parkmiljö, som mottagit 66 respektive 45 synpunkter/klagomål.

Inom parkmiljö handlar det bl.a. om synpunkter inför upprustning av parker i stadsdelen, samt synpunkter rörande isbanan i Vasaparken och olika typer av problem med hundrastning i parkerna. När det gäller förslag till innehåll i parker som är aktuella för upprustning tar förvaltningen hänsyn till synpunkterna och arbetar in dem i förslagen i den mån det är möjligt. Som exempel kan nämnas arbetet med upprustningen av Hälsingehöjden, där synpunkter som arbetats in i förslaget är önskemål om en liten rutschbana för små barn och en utökad bollpyta jämfört med programförslaget.

Inom vård- och omsorg har man bl.a. mottagit synpunkter och klagomål på hemtjänstpersonal gällande städning och uteblivna promenader, klagomål på för stort byte av avlösare samt klagomål rörande påtvingad flyttning från servicehuset Väduren.

Nämnden har under året även emottagit klagomål på bl.a. barngruppernas storlek, hanteringen av utbetalning av vårdnadsbidrag samt skrivelser angående nedskärningar inom Balders verksamhet och nedläggningen av stödboendet på Vanadisvägen.

Övrigt

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till nämnderna

I kommunfullmäktiges ärende "Nya arrendeavtal mellan Stockholms kommun och koloniträdgårdar och fritidsträdgårdar inom kommunens gränser" fick stadsdelsnämnderna uppdrag rörande koloniområden och arrendeavtal. Inom

Norrmalms stadsdelsnämndsområde finns inga koloniområden, varför nämnden inte berörs av uppdraget.

Feriearbete för skolungdom

30 ungdomar födda 1991-93 (16 pojkar och 14 flickor) folkbokförda på Norrmalm erhöll tre veckors feriearbete sommaren 2009. För 21 av dessa fanns sociala skäl till att de erhöll detta. Totalt sökte 142 ungdomar sommarjobb. Bibliotek, förskola, äldreboende samt parklek utgjorde arbetsplatser. Lönen varierade från 69 kr till 89 kr beroende på ålder. Den totala kostnaden blev 295 tkr.

Hemlöshet

Förvaltningen har tilldelats 1,4 mnkr i hemlöshetspengar för 2009-2010. Projektet Vägen hem har engagerat 3 personer vilka verkat som socialsekreterare/case manager, bosamordnare och boendelots. Målgruppen har varit vuxna personer med missbruksproblematik och personer med samsjuklighet (missbruk i kombination med psykisk störning), med eller utan fast boende samt personer som riskerat vräkningar. Projektkostnaden för 2009 (oktober – december) var 299 683 kr. Av de vräkningsshot som kommit till förvaltningens kännedom under året avvärdades 123 av 124. Inga barn har vräkt. Antalet härbärgesnätter har minskat och fler personer än tidigare har fått överta kontrakt på försökslägenheter. Färre har också blivit uppsagda från försökslägenheter.

Ny vårdform - öppen psykiatrisk tvångsvård

Norrmalm fick 2009 686 tkr för att förbereda införandet av den nya vårdformen, öppen psykiatrisk tvångsvård som trädde i kraft i september 2008. Under året har 3 personer med öppen psykiatrisk tvångsvård behövt individanpassat boende. Ansvariga socialsekreterare har tillsammans med psykiatrin haft samordnade vårdplaneringar där förutsättningar för insatserna planerats. Fortsatt planering tillsammans med psykiatri, socialsekreterare och i förekommande fall case manager har pågått under året för att klienterna ska kunna gå vidare i sin rehabilitering och för att utveckla de insatser som kan erbjudas målgruppen. Ett par personer med öppen psykiatrisk tvångsvård har också beviljats boendestöd. Att hitta bra strukturer för samarbete med psykiatrin har varit i fokus för att tillsammans kunna erbjuda klienterna rätt stöd.

Diskriminering

Inga diskrimineringsärenden har förekommit på förvaltningen under året.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

I jämställdhets- och mångfaldsplanen för 2009 finns sex inriktningsmål: Arbetsförhållanden, Trakasserier, Lön, Rekrytering, Information/kompetensutveckling, Medborgare/brukarinflytande.

Graden av måluppfyllelse för målen som handlar om lämpliga arbetsförhållanden för alla medarbetare oavsett kön, ålder, etnicitet, religion eller annan

trosuppfattning samt möjlighet att förena yrkesliv och föräldraskap bedöms vara högt: Jämfört med 2008 känner sig något fler medarbetare respekterade på sin arbetsplats och något fler anser också att värderingen av ens arbetsinsatser är lika oavsett kön. En mycket hög andel instämmer i påståendet om att man inte blivit utsatt för diskriminering eller kränkande särbehandling under året vilket även är en liten förbättring från föregående år. Vad gäller målet om möjligheten att förena föräldraskap med arbetsliv så ges detta ett något lägre betyg i sin helhet men fler än föregående år är nöjda med denna möjlighet, precis som med förläggningen av arbetstiden.

Graden av måluppfyllelse för målen som handlar om trakasserier bedöms vara högt. Inga anmälningar om trakasserier har inkommit under året. I medarbetarenkäten svarar 81% att man vet var hjälp kan fås vid diskriminering och/eller kränkande särbehandling vilket är en förbättring från 2008 då 76% kände till detta.

Graden av måluppfyllelse för målen som handlar om att det inte ska finnas osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män anses vara mycket högt. En lönekartläggning genomfördes under 2009 och inga osakliga löneskillnader upptäcktes. Lönejämförelser utifrån förvaltningens Jämix visar att det inte finns några löneskillnader mellan kvinnor och män i förvaltningen som helhet. Under 2009 har en analys av löneutfallet för föräldralediga medarbetare gjorts. Analysen visar inga tydliga indikationer på att föräldralediga diskrimineras vid lön totalt sett.

Graden av måluppfyllelse för målen som handlar om att främja jämn fördelning av kön, etnisk/religiös tillhörighet, sexuell läggning, ålder, funktionsnedsättning, samt att verka för möjligheten till heltidsarbete bedöms vara tillfredsställande. Medarbetarna i förvaltningen har i hög grad varierande bakgrund. Siffror för 2007-2008 visar att drygt en fjärdedel av medarbetarna är utrikes födda. Andelen kvinnor är dock mycket hög (drygt 84 %). Förvaltningens chefer eftersträvar att jämna ut könsfördelning vid rekryteringstillfällena, dock är det få manliga sökande till många av de lediga tjänsterna, framförallt inom förskoleverksamheten där andelen män endast är 9 %. Ett nytt annonseringsverktyg har implementerats i staden under hösten 2009, vilket i ännu högre grad än tidigare säkrar en professionell rekryteringsprocess där kompetensen är styrande i urvalen. Vad gäller andelen heltidsanställda medarbetare i förvaltningen är siffran drygt 96 %.

Graden av måluppfyllelse för målet som handlar om att kunskaperna om jämställdhets- och mångfaldsfrågor ska förbättras bedöms vara tillfredsställande. Under året har en utbildning i den nya diskrimineringslagen anordnats där chefer och andra nyckelpersoner deltog. Ytterligare planerade fortbildningsinsatser har av olika anledningar inte kunnat genomföras.

Graden av måluppfyllelse för målet som handlar om medborgar- och brukarinflytande bedöms som tillfredsställande. Inom förskoleverksamheterna

arbetar personalen på många olika sätt för att respektera och ta till vara barns olikheter. Värdegrundsfrågorna där jämställdheten och mångfalden ingår är en naturlig del i arbetet och finns med vid utvecklandet av likabehandlingsplanerna som upprättas på varje enhet. Inom socialtjänsten har under året en ansökan gjorts om medel till ett projekt som ska innehålla en undersökning av hur handläggare bedömer ansökningar om försörjningsstöd utifrån ett genusperspektiv. Slutsatserna av undersökningen var tänkta att användas även i andra verksamheter. Ansökan avstogs varför arbetet inte kunnat komma igång. Ett annat projekt som har förberetts under året riktar sig till kvinnor som utsätts för våld i nära relationer. Projektet syftar också till att hitta metoder för att arbeta med våldsutövande män. Inom äldreomsorgen gjordes en ansökan för ett jämställdhetsprojekt inom biståndsbedömningen i förvaltningen. Syftet var att undersöka om biståndsbedömningen skiljer sig åt beroende på brukarens kön. Ansökan beviljades inte varför projektet inte har kunnat genomföras.

Bilagor

- 1 Blanketter till SLK
- 2 Resultat- och balansräkning 2009
- 3 Vårddygn äldreomsorg
4. Utförda timmar äldreomsorg
5. Utbetalt försörjningsstöd
- 6 Volymer 2009
- 7 Uppföljning av internkontrollplan
- 8 Nyckeltal 2009
- 9 Nämndens arbete under 2009